

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 257/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ľudovítom Földesom, advokátom, Domašská 11, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Ek/1248/2022 z 5. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu sp. zn. 23Ek/1248/2022 z 5. marca 2024. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada, aby ústavný súd zrušil aj uznesenie okresného súdu sp. zn. 23Ek/1248/2022 z 25. januára 2023 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ žiada aj o náhradu trov konania.

2. Sťažovateľ rovnako žiada, aby ústavný súd pri prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu a súdnemu exekútorovi JUDr. Petrovi Juhásovi prikázal, aby sa zdržal výkonu exekučného konania pod sp. zn. 72EX 373/22 až do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o ústavnej sťažnosti.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že oprávnený Slovenská konsolidačná, a.s., sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným okresnému súdu 3. mája 2022 domáhal od sťažovateľa ako povinného vymoženía pohľadávky vo výške 4 937,66 eur na základe exekučných titulov – trinástich rozhodnutí o uložení pokuty za nepodanie daňového priznania v lehote určenej správcom dane vo výzve vydaných Daňovým úradom Veľký Meder, ktoré boli súčasťou podaného návrhu.

4. Poverením z 18. mája 2022 okresný súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Petra Juhása, ktorý ju vedie pod sp. zn. 72EX 373/22.

5. Sťažovateľ doručil súdnemu exekútorovi 21. júna 2022 návrh na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, ktorý odôvodnil vznesením námietky premlčania podľa § 35 ods. 6 druhej vety zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) uplynutím zákonnej 5-ročnej premlčacej lehoty.

6. O návrhu sťažovateľa rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 23Ek/1248/2022 z 25. januára 2023 tak, že podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku zastavil exekúciu v časti vymáhaného nároku vo výške 33,19 eur. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Okresný súd v podstatnom uviedol, že povinný (sťažovateľ) aplikoval na pokuty ako daňový nedoplatok nesprávnu úpravu premlčania práva, a to § 35 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. Na exekučné tituly je však potrebné aplikovať vždy aktuálnu právu úpravu premlčania práva platnú a účinnú v deň vydania toho-ktorého exekučného titulu. Zákon č. 511/1992 Zb. v znení účinnom v čase vydania exekučných titulov neobsahoval špeciálnu právnu úpravu premlčania práva týkajúcu sa vyberania a vymáhania pokút za správne delikty. V dôsledku uvedeného nebolo možné aplikovať § 35 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb., ale bolo potrebné aplikovať § 69 ods. 1 a 2 zákona č. 511/1992 Zb. v znení účinnom k 28. júlu 2011. Okresný súd vyzval oprávneného na zaslanie dôkazu o doručení výzvy v zmysle § 58a zákona č. 511/1992 Zb., resp. § 80 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“). Z listiny doručenej oprávneným bolo zrejmé, že Daňový úrad Trnava výzvou z 15. marca 2016 vyzval povinného v zmysle § 80 daňového poriadku na zaplatenie alebo odvedenie daňového nedoplatku vzniknutého z predmetných exekučných titulov okrem daňového nedoplatku vo výške 33,19 eur vzniknutého z exekučného titulu č. 611/230/4560/2011/RáKA zo 16. marca 2011. Oprávnený teda nepredložil súdu výzvu k exekučnému titulu č. 611/230/4560/2011/RáKA zo 16. marca 2011 ani nepreukázal iný dôvod, ktorý by viedol k skutočnosti brániacej v plynutí premlčacej doby. Okresný súd preto exekúciu v uvedenej časti zastavil. Vymáhaný nárok z ostatných daňových nedoplatkov nie je premlčaný, keďže od skončenia kalendárneho roku, v ktorom bola výzva povinnému doručená (2016) do začatia exekučného konania (3. mája 2022) 6-ročná premlčacia lehota neuplynula. Návrh povinného preto vo zvyšnej časti zamietol.

7. Proti uzneseniu okresného súdu z 25. januára 2023 podal sťažovateľ sťažnosť. Podľa sťažovateľa okresný súd použil na právne posúdenie veci nesprávne ustanovenie § 69 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. namiesto § 35 ods. 21, § 45 ods. 1 a 2 a § 64 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. Okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť zamietol, pričom sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí z 25. januára 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v nesúhlase sťažovateľa s nevyhovením jeho návrhu na zastavenie exekúcie v celku, ako aj následným zamietnutím jeho sťažnosti. Sťažovateľ zotrváva

na svojom názore, že daňové nedoplatky vyplývajúce zo všetkých exekučných titulov boli premlčané v zmysle § 35 ods. 21 zákona č. 511/1992 Zb.

9. Podľa sťažovateľa sa sudkyňa okresného súdu nedostatočne vysporiadala s jeho sťažnostnými námietkami, a to v súvislosti s nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 69 ods. 1 a 2 zákona č. 511/1992 Zb. a nepoužitím § 35 ods. 21, § 45 ods. 1 a 2 a § 64 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. Tieto námietky mali pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Sudkyňa okresného súdu tak vec nesprávne posúdila, čím mala porušiť sťažovateľom označené práva podľa ústavy a dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením, ktorým okresný súd zamietol sťažnosť proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom v časti zamietnutia návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie, keďže uplatňovaný nárok vyplývajúci z exekučných titulov je podľa sťažovateľa v plnom rozsahu premlčaný.

11. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97), a preto ich namietané porušenie ústavný súd preskúmal spoločne. Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

12. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj uznesenie vyššieho súdneho úradníka vo vzťahu k sťažnostnej námietke o nesprávnom právnom posúdení námietky premlčania nárokov vyplývajúcich z exekučných titulov. Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľa, že okresný súd mal aplikovať § 35 ods. 21, § 45 ods. 1 a 2 a § 64 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. a na základe uvedeného zastaviť celú exekúciu. Ústavný súd považuje za nesporné, že zo znenia sťažovateľom označených ustanovení zákona č. 511/1992 Zb. v znení účinnom k 28. júlu 2011 nevyplýva existencia päťročnej premlčacej lehoty, ktorá by bola aplikovateľná na prípad sťažovateľa. Ustanovenie § 35 zákona č. 511/1992 Zb. v znení účinnom k 28. júlu 2011 upravovalo ukládanie pokút pri správnych deliktoch. Sťažovateľom označený § 35 ods. 21 daného zákona upravuje päťročnú lehotu na uloženie pokuty za správny delikt. V prípade sťažovateľa sú exekučnými titulmi, na základe ktorých je vedené konanie, právoplatné a vykonateľné rozhodnutia vydané za nesplnenie daňovej povinnosti sťažovateľa v zákonom ustanovených lehotách.

13. Ustanovenie § 45 daného zákona upravovalo zánik práva vyrubiť daň alebo rozdiel dane, čo taktiež nie je prípad sťažovateľa. Napokon § 64 ods. 1 daného zákona upravoval prípady, keď mohol správca dane povoliť úľavu alebo odpustiť daňový nedoplatok. Aj táto právna úprava je na prípad sťažovateľa neaplikovateľná. Bez potreby detailného parafrázovania právnych záverov uvedených v rozhodnutiach okresného súdu ústavný súd uvádza, že aplikácia sťažovateľom uvádzaných ustanovení zákona č. 511/1992 Zb. na jeho prípad nie je možná. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva existencia päťročnej premlčacej lehoty na vymáhanie už právoplatne uloženej pokuty za správny delikt, ktorá by zakladala dôvod na zastavenie exekúcie.

14. Ústavný súd, naopak, považuje za relevantný právny názor okresného súdu uvedený v bode 15 napadnutého uznesenia (ako aj v uznesení vyššieho súdneho úradníka), v ktorom súd jasne, zrozumiteľne a zároveň ústavne akceptovateľne odôvodnil, prečo sa na prípad sťažovateľa vzťahuje šesťročná premlčacia lehota vyplývajúca z § 69 zákona č. 511/1992 Zb., ako aj § 85 ods. 1 daňového poriadku. Okresný súd rovnako správne objasnil, prečo za premlčanú považoval výlučne pohľadávku vo výške 33,19 eur a vo zvyšnej časti jeho návrh na zastavenie exekúcie zamietol.

15. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia v kontexte sťažnostných námietok konštatuje, že jeho obsah nemožno považovať za arbitrárny, svojvoľný či nepreskúmateľný. Okresný súd dostatočne a ústavne konformne odôvodnil, prečo nebolo možné návrhu na zastavenie exekúcie v celom rozsahu vyhovieť. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd uzatvára, že nezistil podmienky na prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, pretože identifikoval existenciu dôvodov na jej odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

16. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti navrhol odložiť vykonateľnosť uznesenia okresného súdu a prikázať súdnemu exekútorovi zdržať sa úkonov v exekučnom konaní, argumentujúc § 129 zákona o ústavnom súde. Keďže ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť ako celok, nebol dôvod osobitne rozhodovať o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2024

Libor Duľa
predseda senátu